

Meeqqat inuusuttuaqqallu 18-t inorlugit ukiullit ikiaroonartumik atuilersimasut katsorsartinnissaannik immikkut ittumik neqeroorsinnaanissamik Naalakkersuisut UKA 2018-mut pilersarusiornissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.
(Inatsisartunut ilaasortaqaq Bendt B. Kristiansen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Peqqissutsimut Naalakkersuisoq, Agathe Fontain)

Siullermeerneqarnera

Ajornartorsiutaangaartumut pingaartitsisoqarnissaanik siunnersuuteqartoqarmat siunnersuuteqartumut qujaniangaarpunga.

Meeqqat inuusuttullu akornani hashimik atonerluineq ajornartorsiutaavoq annertoq piffissami sivikitsumi sivisuumilu ajortumik kinguneqartussa. Meeqqat inuusuttullu akornanni hashimik atuineq qaangerneqarsinnaangitsumik eqqarsartaatsimut, qaratsallu ineriartorneranut akornusiisinaavoq. Meeqqat inuusuttullu hashimik misiliisartut, akuttunngitsumillu pujortartut amerliartuinnavipput. 2014-imi HBCS atorlugu (meeqqat atuartut peqqissuunissaanik misissuineq) misissuititsinerni meeqqat atuarfiini atuartut 15-17-inut ukiullit 9 %-ii ullut 30-it kingulliit iluanni hashimik pujortarsimasut paasinarsivoq, meeqqallu suli mikinerit hashimik pujortartalersimasut nalunaarutigineqartarnerat akulikilliartulersimalluni. Ajornartorsiutillu meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni annertusiartuinnartoq paasinarsimalluni. Tamakkulu pissutaapput ajornartorsiutip taamak annertusitigilersimaneranut.

2016-imiilli inunnut 18-ileereersunut atonerluisuunermut pinngitsuuisinnaanermullu katsorsarneqartut "Siunissami katsorsaasarnissanut nuna tamakkerlugu pilersaarummut Siunnersuut" tunngavigalugu katsorsaasoqartarpoq. Meeqqanut inuusuttunullu katsorsartinnissamik siusinnerusukkut neqeroortoqarnikuunngilaq. Tunuliaqutaasorlu tassaavoq pissutsit immikkorluinnaq ittut maluginiarneqartartussaammata meeqqanut inuusuttuaqqanullu ikiarooniutit pillugit ajornartorsiummut katsorsaanermik aallartitsisoqassappat. Meeqqat inuusuttullu immikkut neqeroorfigineqarnissamik pisariaqartitsipput.

Atorerluisuunermut katsorsartinnissamut pilersaarummi ersersinneqarpoq periuseq "stepped care" malillugu meeqqanut inuusuttunullu neqerooruteqartoqassasoq. Tamatumanilu neqeroorut assersuutigalugu ilinniartoqarfinni aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni inuusuttut aanngajaarniutinik atuinernanut ataatsimut perorsaaitut atorneqassasoq siunertaassaaq kiisalu inuusuttunut hashimik ajornartorsiulersunut, soorlu meeqqat atuarfiini ilinniartoqarfinnilu, suliniutitut atorneqarsinnaalluni.

Meeqqat inuusuttullu aanngajaarniutinik ajornartorsiutillit arlaatigut aamma ajornartorsiuteqarsinnaasarput, soorlu ilaqquttaminnut, ikinngutiminnut atuarfimmu / ilinniartfimmu

suliffimmulluunniit tunngatillugu. Aanngajaarniutinillu atuilerneq ilaatigut ulluinnarni atugarliuu-tigisaniit qimaaffiulersinnaavoq. Katsorsartinneq iluatsitsiffiusumik angusaqarfiujuassappat pisariaqarpoq, katsorsaaneq suli ingerlatillugu, inuusuttup ajornartorsiutaanik allanik sammi-saqarnissaq aamma angajoqqaanik, meeqqat atuarfiinik ilinniarfinnillu suleqateqarnikkut pi-neqartut ulluinnarni atugaannik ikiorlugit. Aamma pisariaqarpoq suliniutigineqartoq inuusut-tut ataasiakkaat pisariaqartitaannut sammitissallugu aamma sunngiffimmi sammisassanut inuusuttumut soqutiginaatilinnut sammitissallugu. Tamakkuninnga neqeroortoqanngippat atonerluisunngoqqinnissaq qanittuaraavoq - atonerluisunngoqqinnerlu ajorsarnertut inuusuttup misigisarpaa. Atonerluisunngoqqinnerullu amerlanertigut kingunerisarpaa inuusuttup katsorsarteqqinnissani sivisuumik eqqarsaatigisarmagu.

Allorfik, Atonerluisuunermut aamma Siusissukkut Suliniutinut Iisimasaqarfik, meeqqanik inuusuttunillu katsorsaanissamut tunngatillugu sunik pisariaqartitsisoqarnerneq periarfissaqarnerlorlu misissuilluni aallartissimavoq, tamatumani periuiseq U-turn Københavnimi ineriartortitaq, danskilli kommuniini allani aamma atorneqalersimasoq atorneqarpoq. Taamatut suleqateqarneq nangillugu Allorfik aamma siunnersortit U-Turnimeersut peqatigalugit Nuummut, Qaqortumut Nanortalimmullu marsi 2017 tikeraarsimapput, tikeraarnemilu periutsimik Kallaallit Nunaanni meeqqanut inuusuttunullu naleqquttumik ineriartortitsinissaq siunertaavoq.

Tamatuma saniatigut Allorfik katsorsaariaatsit sorliit nunat inoqqaavini inuusuttut akornanni sunniuteqarnerpaajusimanersut pillugit Amerikami universitetimik suleqateqarpoq, suliannullu ilaapput nunatsinni katsorsaariaatsit sorliit tulluarnerpaajussanersut misissuiffiginissaat.

Taamaammatt katsorsaariaatsit sunik imaqarsinnaanersut misissuiffigalugit Naalakkersuisut aallartereerpaat, taamaattorli massakut suliniutissatut pisariaqartinneqartut pillugit suleqatigiinnermik suli aallartitsisoqarsimanani. Allorfik ukiup ingerlanerani tamatuma suleqatigiisutiginissaa pillugu kommuninik soqutigisalinnillu allanik aggersaaniarpoq, soorlu Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik. Soorlu siusinnerusukkut oqaatigereeriga, ulluinnarni inuuneq isumaqarluartoq atuarfitalik, ilinniarnertalik, suliffitalik sunngiffitalillu, minnerunngitsumillu katsorsaaneq iluatsissappat angajoqqaanik suleqateqarluarnissaq, inuusuttumut neqeroorutaasariaqarpoq.

Sulineq aallartereernikoq nangillugu siunnersuut akuersissutigineqassasoq Naalakkersuisut inassutigaa.